

AKTUALNI OSVRTI

Vladino izvješće u mandatu 2011-2015. - pišemo opširno jer „nemamo vremena“ pisati koncizno

DR. SC. ANTO BAJO, Institut za javne financije, Zagreb

DR. SC. MARKO PRIMORAC, Ekonomski fakultet Zagreb

Stara Vlada je na zadnjoj, 272. redovitoj sjednici, održanoj 14. siječnja 2016. prihvatila **Izvješće o radu Vlade Republike Hrvatske i o preuzetim i nepodmirenim obvezama u mandatu predsjednika Zorana Milanovića**. Unatoč 2.259 stranica¹, Izvješću nedostaju ključne informacije o financijskim aktivnostima Vlade i njenim fiskalnim i gospodarskim posljedicama. Izvješće, na žalost, nije pregledno i informativno i ne može poslužiti kao temelj za ocjenu rada Vlade.

Izvješće radi ispunjavanja forme. Izvješće je izrađeno kako bi se ispunila formalna obveza utvrđena člankom 2. stavak 2. Zakona o postupku primopredaje vlasti (NN 94/04, 17/07, 91/10 i 22/13), kojim je propisano da je *Vlada kojoj prestaje mandat dužna detaljno izvijestiti Vladu koja stupa na dužnost, o stanju i problemima u obavljanju poslova iz ovlasti Vlade* kao i članka 3. istog Zakona kojim je propisana *dužnost podnošenja izvješća o preuzetim, a nepodmirenim obvezama, do dana primopredaje vlasti*.

Sadržaj bez sadržaja. U Izvješću je dan pregled rada 43 javna tijela (20 ministarstava i 23 ostala tijela koja čine različiti uredi, uprave, zavodi i direkcije). Za svako tijelo nudi se sličan sadržaj: zatečeno stanje prilikom primopredaje vlasti 2011. (financijske i ugovorne obveze te neriješeni predmeti i sudski sporovi), obavljanje poslova u djelokrugu od 2011. do 2015. (djelokrug tijela, unutarnji ustroj s brojem zaposlenih, riješeni predmeti i izvješće po ustrojstvenim jedinicama 2011.-2015.), poslovi u tijeku i otvorena pitanja s prijedlozima rješenja (pripremljeni zakonski i podzakonski akti, strategije i ostali akti, status projekata u tijeku, neriješeni predmeti i sudski sporovi, neriješene preporuke Državnog ureda za reviziju i neprovedene mjere inspekcija s obrazloženjima te financijske i ugovorne obveze) i ostale napomene i obrazloženja (internet poveznice i ostalo).

Veći dio podataka trebao je biti sastavni dio godišnjih izvješća ministarstava i državnih tijela.

Podaci iz Izvješća već davno su trebali biti sastavni dio redovnih godišnjih izvješća svih državnih tijela. Ta izvješća trebala su sadržavati pregled poslovanja ministarstava i njihovih proračunskih korisnika, kao i agregatno konsolidirano izvješće o prihodima i rashodima i bilancama stanja. Objedinjavanje svih ključnih informacija iz takvih godišnjih izvješća pokazao bi da veći dio informacija u postojećem Izvješću doista nije potreban. Podsjetimo da je veliki dio podataka u Izvješću već otprije javno dostupan,

---

¹ Izvješće o radu Vlade Republike Hrvatske u mandatu predsjednice Jadranke Kosor za razdoblje srpanj 2009. – prosinac 2011. bilo je na 1.267 stranica.

primjerice – pripremljeni zakonski i podzakonski akti, strategije i ostali akti, unutarnja ustrojstva ministarstava i raspodjele odgovornosti za obavljanje poslova. Ovo je Izvješće trebalo sadržavati samo osnovne (agregatne) pokazatelje temeljem kojih se može obaviti ocjena uspješnosti provedbe mjera iz **Programa Vlade RH za mandat 2011.-2015.** Izvješće je moralo sadržavati sažetak kao i statistički dodatak s ključnim fiskalnim pokazateljima. Na taj bi se način široj javnosti omogućio jednostavniji i brži uvid u aktivnosti Vlade i ocjenu njenog rada.

Važni dijelovi Izvješća. Najzanimljiviji i najinformativniji su dijelovi izvješća Ministarstva financija (o dugu, zaduživanju, jamstvima, tehničkim reformama proračuna, procjenama fiskalnog učinka i strateškom planiranju, zaduživanju lokalnih jedinica i poslovanju neprofitnih institucija), Ministarstva gospodarstva (tek mali dio koji se odnosi na plan provedbe naloga i preporuka, uglavnom za restrukturiranje brodogradnje), Ministarstva zdravlja (o pregledu sanacija zdravstvenih institucija po vrstama plaćanja, dospjelim nepodmirenim obvezama, te o poslovanju HZZO-a) te Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom.

Nema cjelovitih informacija o javnom dugu. Iako su podaci Ministarstva financija prilično detaljni, nije jasno zbog čega podaci o dugu i jamstvima ne sadrže posljednji kvartal 2015. kada su kreirane značajne izravne i neizravne obveze. Naime, na sjednici održanoj 10. prosinca 2015. „tehnička“ Vlada je u rekordno kratkom vremenu (oko 4 minute²) zasjedanja donijela odluke o zaduživanju i izdavanju jamstava u iznosu od oko 1,7 mlrd. kuna. Vlada je izdala „božićnu“ obveznicu te donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora o davanju jamstva za zaduživanje HAC-a. Donijete su i odluke o davanju suglasnosti za zaduživanje Gradu Zagrebu i Općini Primošten.³

Nekvalitetan i neuredan tehnički format Izvješća. Izvješće je nepregledno i neujednačeno. Tablice i grafikoni u tekstu različitih su boja, a na nekim mjestima tablice su kopirane iz drugih dokumenata pa su teže čitljive. Zaglavlje tablica često počinje na kraju jedne strane, a podaci u tablici prikazuju se na sljedećoj što svrstava ovo Izvješće u kategoriju slabog seminarskog rada. Da je Izvješće sastavljano površno potvrđuje i činjenica da naslovi pojedinih poglavlja često počinju na dnu stranice (primjerice od stranice 107.-109. na čak tri stranice zaredom je na dnu stranice naslov poglavlja koje počinje na sljedećoj stranici). Opravdano se postavlja pitanje je li konačan tekst Izvješća netko pročitao, revidirao i lektorirao?

Izvješće bez prolazne ocjene. Osim što predstavlja zakonsku obvezu, izrada ovako značajnog dokumenta je potrebna i poželjna. Međutim, analizom forme i sadržaja Izvješću se ne može dati prolaznu ocjenu. Preopširni dijelovi Izvješća pojedinih državnih tijela disperziraju fokus i onemogućuju ocjenu rada Vlade u mandatnom razdoblju. Izvješće je trebalo koncizno prikazati rezultate provedbe programa Vlade te provedene reforme na strani prihoda i rashoda.

Nova Vlada bi trebala postojećem Zakonu o postupku primopredaje vlasti dodati Pravilnik kojim bi detaljnije propisala obuhvat i format Izvješća. Osim toga, bilo bi dobro da je „tehnička“ Vlada izradila kratko izvješće o poduzetim financijskim aktivnostima (i njihovim posljedicama) od raspisivanja izbora do prenošenja ovlasti na novu Vladu.

---

² <https://www.youtube.com/watch?v=xFcBudnoZNI>

³ Vlada je trebala izraditi detaljno izvješće o tim poslovima kako bi javnost i parlamentarne stranke uvjerala da nije povrijedila članak 5. Zakona o postupku primopredaje vlasti (NN, 94/04, 17/07 i 91/10), prema kojem od dana raspisivanja izbora Vlada ne smije zaključivati ugovore značajnije vrijednosti.